

د افغانستان اسلامي امارت
دارشاد، حج او اوقافو وزارت

خُطْبَةُ الْجُمُعَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمه

بسم الله الرحمن الرحيم

پر اسلامي امت باندې د الله تعالى له لويو نعمتونو څخه يو نعمت دادی، چې ځينې داسې غوره او ځانگړي وختونه يې ورته ټاکلي دي، چې په هغو وختونو کې د نیک عمل اجر ډیر زیات وی او پکې د بندگانو گناهونه معاف کيږي او لوړې درجې يې په برخه کيږي

يو له دغو لويو او غوره وختونو او عظيمو نعمتونو څخه د جمعې مبارکه ورځ ده، چې الله تعالى د اسلامي امت لپاره ځانگړې کړې او د مسلمانانو لپاره يې د اوونۍ اختر گرځولې، لکه څنگه چې حضرت ابو هريرة - رضي الله عنه -

روایت کوي، وايي: ما له رسول الله - صلى الله عليه وسلم - څخه اورېدلي دي، ويل يې: ((نَحْنُ الْآخِرُونَ السَّابِقُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، بَيَدِ انْهُمْ اَوْ تَوَاتُرِ الْكُتَابِ مِنْ قَبْلِنَا، ثُمَّ هَذَا يَوْمُهُمُ الَّذِي فُرِضَ عَلَيْهِمْ، فَاخْتَلَفُوا فِيهِ، فَهَذَا اَنَا اللَّهُ، فَالْانْسُ لَنَا فِيهِ تَبَعٌ، الْيَهُودُ عَدَا، وَالنَّصَارَى بَعْدَ عَدٍ)) متفق عليه. يعنې: مور (په دنيا کې) د وخت او زمان له مخې وروستۍ امت يو او (د قيامت په ورځ به د فضيلت، درجې او جنت ته د داخلېدو له مخې) تر پخوانيو امتونو مخکې يو، خو يوازې دومره ده، چې دوی (يهود او نصار او و) ته تر مور مخکې کتابونه ورکړل شوي دي، بيا دا (د جمعې ورځ) هغه ورځ ده چې لمانځل يې پر دوی باندې فرض کړای شوي وو، خو دوی پکې اختلاف وکړ او مور ته الله تعالى راوښوده، نور خلک (يهود او نصاری) له مور نه پکې وروسته دي، يهود سبا (د شنبې ورځ لمانځي) او نصاری بل سبا (د یکشنبې ورځ لمانځي).

او الله تعالى په دې ورځ کې پر مسلمانانو باندې د جمعې لمونځ فرض کړی او د جمعې د خطبې اورېدل يې ورباندې واجب کړي دي، فرمايي: [يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ {الجمعة: ٩}]. ژباړه: اې مؤمنانو! کله چې د جمعې په ورځ د لمانځه له پاره غږ

(اذان) وشي، نو د الله د ذکر (خطبې) خواته وځغلی او پیرل، پلورل (رانیول او خرڅول) پریږدی.

دا چې له څه باندې څلورو لسيزو، ناخوالو، کړاوونو، هجرتونو او ښکېلاک وروسته په ټول هېواد کې -الله الحمد- اسلامي امارت حاکم او ټول هېواد د یو امیر {امیر المؤمنین شیخ الحدیث مولوی هبة الله آخندزاده حفظه الله} او اسلامي نظام تر سیوري لاندې رهبري کیري او د ټولو هېوادوالو ترمنځ د مینې او ورورگلوۍ فضاء قایمه ده، د ارشاد، حج او اوقافو وزارت ویني چې د هېواد په جوماتونو کې مختلفې خطبې په مختلفو صیغو او بڼو سره وړاندې کیري، چې په حقیقت کې د جوماتونو ترمنځ نه همغږي ښيي، ددې وزارت د مقام څخه علماوو او خطیبانو په دوامداره توگه غوښتنه درلوده ترڅو یوه واحد منل شوی خطبه ترتیب کړي، بناءً یاد وزارت لازمه بولي، خو د هېوادوالو د لایات یووالي او وحدت څرگندولو په موخه په ټولو جوماتونو کې یوه خطبه وړاندې کړي.

او دا چې د جمعې خطبه خپل آداب او مستحبات لري او له مستحباتو څخه یې یو مستحب دوخت امیر او حاکم ته د خیر او صلاح، په شریعت د استقامت او پر دښمنانو دبري دعاء کول دي،

دوخت سلطان او بادشاه ته دعاء هغه څه دي چې د صحابه وو په زمانه کې به کیدله لکه د کوفې امیر ابو موسی الاشعري رضي الله عنه چې په خطبه کې حضرت عمر رضي الله عنه ته چې د مسلمانانو امیر او خلیفه ؤ دعاء وکړه .

(حاشیة ابن عابدین: ج ۳، ص ۵۶، طبع: القاهرة)

ابن عابدین رحمه الله وایي: (او په دغه وخت کې زیات صحابه ژوندي وو خو چایې مخالفت ونه کړ... ددې زمانې سلطان او بادشاه د بل هر وخت څخه زیات دعاء ته محتاج دی ترڅو هغه ته او دهغه ماتحت امیرانو ته

دصلاح او په دښمنانو دبری دعاء وشي). (حاشیة ابن عابدین: ج ۳، ص ۵۶)

قال الإمام أحمد بن حنبل و الفضيل بن عياض لو كان لنا دعوة مستجابة لدعونا بها لإمام عادل لأن في صلاحه صلاح المسلمين . (كتاب الفروع ج: ٣، ص ١٧٨ و حلية الاولياء ج ٨، ص ٩١)

همداراز د عثمانی خلافت په دوران کې به په خطبو کې عثمانی خلفاوو ته دعاء کیدله .

ابن عابدين وايي: (أما ما اعتيد في زماننا من الدعاء للسلطين العثمانية أيدهم الله تعالى كسلطان البرين والبحرين وخادم الحرمين الشريفين فلا مانع منه والله تعالى أعلم). (حاشية ابن عابدين: ج ٣، ص ٥٦)

د پورتنیو شواهدو او متواتر تعامل په بناء د ظاهر شاه په وخت کې به هم ده ته په خطبو کې دعاء کیدله .

او د افغانستان اسلامي امارت په لومړي دور د حاکمیت کې هم د وخت امیر المؤمنین ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله ته دعاء کیدله .

په همدې موخه د ارشاد، حج او اوقافو وزارت د ټول هېواد د جوماتونو او خطیبانو لپاره معینه خطبه ترتیب او چمتو کړه، چې د خطبې ټول ارکان، ستونونه او آداب پکې رعایت شوي دي او د افغانستان اسلامي امارت دمقام له خوا تصویب شوي ده، بناءً د هېواد پر ټولو خطیبانو لازمه ده، چې د جمعې په ورځ د همدغې خطبې په ویلو سره د خپل اتفاق، او یووالي څرگندونه وکړي .

شیخ الحدیث مولوی نور محمد ثاقب

د ارشاد، حج او اوقافو وزیر

الخطبة الأولى

الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَيَّ الذَّاتِ، عَظِيمِ الصِّفَاتِ، سَمِيِّ
السَّمَاتِ، كَبِيرِ الشَّانِ. جَلِيلِ الْقَدْرِ، رَفِيعِ الذِّكْرِ، مُطَاعِ
الْأَمْرِ، جَلِيِّ الْبُرْهَانِ، فَخِيمِ الْأَسْمِ، غَزِيرِ الْعِلْمِ، وَسِعِ
الْحِلْمِ، كَثِيرِ الْغُفْرَانِ. جَمِيلِ النَّوَاءِ، جَزِيلِ الْعَطَاءِ، مُجِيبِ
الدُّعَاءِ، عَمِيمِ الْإِحْسَانِ. سَرِيعِ الْحِسَابِ، شَدِيدِ الْعِقَابِ،
أَلِيمِ الْعَذَابِ، عَزِيزِ السُّلْطَانِ.

وَنَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ فِي الْخَلْقِ
وَالْأَمْرِ. وَنَشْهَدُ أَنَّ سَيِّدَنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.
الْمَبْعُوثُ إِلَى الْأَسْوَدِ وَالْأَحْمَرِ، الْمَنْعُوثُ بِشَرْحِ الصَّدْرِ
وَرَفْعِ الذِّكْرِ. وَصَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ الَّذِينَ
هُمُ خُلَاصَةُ الْعَرَبِ الْعَرَبَاءِ وَخَيْرُ الْخَلَائِقِ بَعْدَ الْأَنْبِيَاءِ.

أَمَّا بَعْدُ؛ فَيَا أَيُّهَا النَّاسُ! وَجِّهُوا اللَّهَ؛ فَإِنَّ التَّوْحِيدَ رَأْسُ
الطَّاعَاتِ، وَاتَّقُوا اللَّهَ! فَإِنَّ التَّقْوَى مَلَكَ الْحَسَنَاتِ،
وَعَلَيْكُمْ بِالسُّنَّةِ؛ فَإِنَّ السُّنَّةَ تَهْدِي إِلَى الْإِطَاعَةِ، وَمَنْ
أَطَاعَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ، فَقَدَرَشَدَّ وَاهْتَدَى، وَإِيَّاكُمْ وَالْبِدْعَةَ؛
فَإِنَّ الْبِدْعَةَ تَهْدِي إِلَى الْمَعْصِيَةِ، وَمَنْ يَعِصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ،
فَقَدْ ضَلَّ وَغَوَى، وَعَلَيْكُمْ بِالصِّدْقِ؛ فَإِنَّ الصِّدْقَ يُنْجِي

وَالْكَذِبَ يَهْلِكُ، وَعَلَيْكُمْ بِالْإِحْسَانِ؛ فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
 الْمُحْسِنِينَ، وَلَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ؛ فَإِنَّهُ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ،
 وَلَا تُجْهِبُوا الدُّنْيَا فَتَكُونُوا مِنَ الْخَاسِرِينَ. أَلَا وَإِنَّ نَفْسًا لَنْ
 تَمُوتَ حَتَّى تَسْتَكْمَلَ رِزْقَهَا، فَاتَّقُوا اللَّهَ، وَاجْمَلُوا فِي
 الطَّلَبِ، وَتَوَكَّلُوا عَلَيْهِ؛ فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ، وَادْعُوهُ،
 فَإِنَّ رَبَّكُمْ مُجِيبُ الدَّاعِينَ، وَاسْتَغْفِرْهُ يُمِدِّدْكُمْ بِأَمْوَالٍ
 وَبَنِينَ،

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ: وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي
 أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي
 سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ. بَارَكَ اللَّهُ لَنَا وَلَكُمْ فِي الْقُرْآنِ
 الْعَظِيمِ، وَنَفَعَنَا وَإِيَّاكُمْ بِالْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ، أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ
 لِي وَلَكُمْ وَلِسَائِرِ الْمُسْلِمِينَ، فَاسْتَغْفِرْهُ، إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ
 الرَّحِيمُ.

الْحُطْبَةُ الثَّانِيَّةُ

الْحَمْدُ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ، وَنَسْتَغْفِرُهُ، وَنُؤْمِنُ بِهِ،
وَتَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ، وَتَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا، وَمِنْ سَيِّئَاتِ
أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ، وَمَنْ يَضِلَّهُ فَلَا هَادِيَ
لَهُ، وَنَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَنَشْهَدُ أَنَّ
سَيِّدَنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، أَرْسَلَهُ بِالْحَقِّ بَشِيرًا
وَنَذِيرًا يَبِينُ يَدِي السَّاعَةِ. مَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدَرَشَدَّ،
وَمَنْ يَعْصِهِمَا، فَإِنَّهُ لَا يَضُرُّ إِلَّا نَفْسَهُ، وَلَا يَضُرُّ اللَّهَ شَيْئًا
أَعْوَدُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ: إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ
يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا
تَسْلِيمًا. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ
وَرَسُولِكَ، وَصَلِّ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، وَالْمُسْلِمِينَ
وَالْمُسْلِمَاتِ، وَبَارِكْ عَلَى سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدٍ، وَأَزْوَاجِهِ
وَذُرِّيَّاتِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: (أَرْحَمَ أُمَّتِي بِأُمَّتِي
أَبُو بَكْرٍ، وَأَشَدَّهُمْ فِي أَمْرِ اللَّهِ عُمَرُ، وَأَصْدَقُهُمْ حَيَاءً

عُثْمَانُ، وَأَفْصَاهُمْ عَلِيٌّ، وَفَاطِمَةُ سَيِّدَةُ نِسَاءِ أَهْلِ الْجَنَّةِ،
 وَالْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ سَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ، وَحَمْرَةُ أَسَدُ
 اللَّهِ وَأَسَدُ رَسُولِهِ رِضْوَانُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ. اللَّهُمَّ
 اغْفِرْ لِلْعَبَّاسِ وَوَالِدِهِ مَغْفِرَةً ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً لَا تُغَادِرُ ذَنْبًا.
 اللَّهُ! اللَّهُ! فِي أَصْحَابِي لَا تَتَّخِذُوهُمْ غَرَضًا بَعْدِي، فَمَنْ
 أَحَبَّهُمْ فَبِحُبِّي أَحَبَّهُمْ، وَمَنْ أَبْغَضَهُمْ، فَبِبُغْضِي أَبْغَضَهُمْ،
 وَخَيْرُ أُمَّتِي قَرْنِي، ثُمَّ الَّذِينَ يُلُونَهُمْ، ثُمَّ الَّذِينَ يُلُونَهُمْ).

اللَّهُمَّ أَيِّدِ الْإِسْلَامَ وَالْمُسْلِمِينَ، بِبَقَاءِ شَرِيعَةِ سَيِّدِ الْأَنْبِيَاءِ
 وَالْمُرْسَلِينَ، وَبِدَوَامِ إِمَارَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، الْمُجَاهِدِ الشَّيْخِ
 هَبَّةَ اللَّهِ (حَفْظَهُ اللَّهُ وَرَعَاهُ). اللَّهُمَّ وَفِّقْهُ وَوَفِّقْ جَمِيعَ وُلَاةِ
 أُمُورِنَا لِمَا نَحِبُّ وَتَرْضَى، وَوَفِّقْهُمْ جَمِيعًا لِمَا فِيهِ صَلَاحُ
 الْعِبَادِ وَالْبِلَادِ، وَانصُرْهُمْ عَلَى أَعْدَائِكَ وَأَعْدَائِنَا وَأَعْدَاءِ
 الدِّينِ. وَتَقَبَّلِ اللَّهُمَّ شَهَادَةَ شُهَدَائِنَا وَشُهَدَاءِ جَمِيعِ الْمُسْلِمِينَ.
 اللَّهُمَّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا مُطْمَئِنًّا سَخَاءَ رَحَاءٍ وَسَائِرِ
 بِلَادِ الْمُسْلِمِينَ.

عِبَادَ اللَّهِ! رَحِمَنِي وَرَحِمَكُمُ اللَّهُ، إِنَّ اللَّهَ يَأْتُرُ بِالْعَدْلِ
 وَالْإِحْسَانِ وَإِيْتَاءِ ذِي الْقُرْبَى وَيَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ

وَالْبَغْيِ، يَعْظُمُ لِعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ، فَادْكُرُوا اللَّهَ يَذُكُرْكُمْ،
وَادْعُوهُ يَسْتَجِبْ لَكُمْ، وَلِذِكْرِ اللَّهِ تَعَالَى أَعْلَى وَأَوْلَى وَأَجَلُّ
وَأَهْمُّ وَأَعْظَمُ وَأَكْبَرُ، وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ .

